

Denken buiten de lijnen: Een heroverweging van de toepassing van digitale methoden op onzekere data in de geesteswetenschappen

Paavo Van der Eecken (UAntwerpen)

In mijn onderzoek *Vooringenomen verhalen: een datagestuurde analyse van representatie in geïllustreerde jeugdliteratuur in de Lage Landen (1800-1940)*, onderzoek ik de historische evolutie van de representatie van leeftijd, ras, klasse en gender. Ik doe dit door een divers corpus van 1000 geïllustreerde jeugdboeken te bestuderen, die gepubliceerd werden in het Nederlands tussen 1800 en 1940. Een digitale aanpak helpt ons verder te gaan dan de canon. Op die manier kunnen we een algemeen overzicht bieden van representatie in historische Nederlandstalige jeugdliteratuur, iets wat we tot op heden missen.

Binnen dit onderzoeksproject word ik vaak geconfronteerd met vaagheid op verschillende niveaus. Onderzoekers als Edmond hebben echter aangetoond dat die vaagheid een van de definierende eigenschappen van data in de geesteswetenschappen is, aangezien die niet onderhevig zijn aan in steen gebeitelde wetten (2018). In deze presentatie bespreek ik hoe de toepassing van digitale tools – die vaak door computerwetenschappers worden ontwikkeld met een ander doel voor ogen – bemoeilijkt kan worden door de data in ons veld. Het doel is in de eerste plaats dus niet om onderzoeksresultaten voor te stellen. Wel gaan we samen op zoek naar hoe we de brug kunnen slaan tussen het digitale aspect in digital humanities projecten enerzijds en het geesteswetenschappelijke anderzijds, en hoe we dit kunnen doen op een manier die voor allebei de velden verrijkend is. De vraag die we ons hierbij stellen is: Wat kunnen beeldannotaties voor objectherkenning bijdragen tot geesteswetenschappelijk onderzoek, en wat zijn de verschillen met een meer technische implementatie in standaard Machine Learning

Om dit te doen schuif ik onzekerheid naar voren als een waardevol onderzoeksobject, eerder dan het enkel te zien als een limitatie. In navolging van Martín-Rodilla en Gonzalez-Perez maak ik het onderscheid tussen ontologische vaagheid, of imprecisie, en epistemische vaagheid, wat we onzekerheid zouden kunnen noemen (2018). Tijdens de presentatie ga ik dieper in op hoe ik met beide concepten ben omgegaan tijdens het uitvoeren van mijn onderzoeksproject en welke lessen we hieruit kunnen trekken.

Literatuurlijst

- Edmond, J. (2018, October). Managing uncertainty in the humanities: Digital and analogue approaches. *Proceedings of the Sixth International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality*, 840-844.
- Martín-Rodilla, P., & Gonzalez-Perez, C. (2018, October). Representing imprecise and uncertain knowledge in digital humanities: a theoretical framework and ConML implementation with a real case study. *Proceedings of the Sixth International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality*, 863-871.